

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

725.091

Szerző:

Salamon Magda

Cím:

KIS MAGYAR VÁROSKUTATÁS-1960

Forrás:

Nők Lapja,
1960. okt. 27.

"1960"

évi

Helyszám

KISPESTI KRÓNIKA 5.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Kispest a huszonkettő közül csak egyik kerülete Budapestnek, lakosai életéről, helyzetéről híven beszámolni mégis nehéz. Munkáskerület, de a lét mindennapos dolgaiban minden embert másfajta szándék és törekvés vezérel. Az élet nagy kérdéseiben azonosulnak ezek a törekvések társadalmunk egészével. S a kispesti ember mai életének alakulása — sajátos helyi vonásokkal — végsősoron tükre az egész ország életének, kicsiben.

A krónika ötödik, befejező részéhez érve, nem volna okos elismételni mindazt, amit a kispesti munkások mai és régi életéről, a fiatalokról, a könyvfaló iskolásokról, fejlődő egészségügyéről, a bevásárlókosarak megváltozott tartalmáról korábban elmondtunk. Csak annyit, hogy a 15 évvel ezelőtt nyomoráról hírhedt külvárosban, ma nyugodt, biztonságos élete van a dolgozó embernek, ahol önmaga és szűkebb hazája állandóan fejlődhet és fejlődik.

A Kispestről szóló eddigi írásokban, éppen mert bennük a más általában a múlthoz képest mutattuk be, nem írtunk a kerület életének szeplőiről, bajairól. Úgy gondoltuk: a múltat ismerve, s az eddigi fejlődésről írva, saját munkánk lekicsinylése lenne előtérbe állítani a kispestiek néhány meglévő, de még kiélegítetlen igényét.

A népgazdasági tervek adatainál többet a lakáshelyzet alakulásáról nem mondhatunk, de az igazsághoz tartozik, hogy az épülő lakásokat Kispesten is sokan és nagyon várják. Enyhít a helyzeten két, egyenként 300—300 lakásos szövetkezeti házépítési akció; az első 100 lakásba a jövő év elején már beköltözhetnek. A kerület települése azonban olyan, hogy tömegesen csak Budapest más kerületeiben épült lakásokra számíthatnak, itt, a XIX. kerületben egyszerűen nincs hely új lakótelepnek. Ez a kiköltözési folyamat már meg is kezdődött. Az Üllői úti új házakról a Fiastyúk utcáig mindenütt találkozhatunk »kispestiekkkel«.

Látszólag könnyebb volna segíteni egy másik bajon: a Flóra mozin. 67 000 ember osztozik ugyanis három mozin, mert a negyedik, a főútvonalon volt Flóra — tíz esztendő óta raktár. Igaz, fontos árut, gyógyszert tárolnak benne, de egy raktárhelyiséget mégis könnyebben lehetne találni, mint új mozit építeni... S ezzel a felügyeleti hatóságok 10 éves harca is — a kispesti közvélemény nagy megelégedésére — győzelemmel végződne.

A közvéleményre gondolva, nehezebb helyzetben vagyok, ha azt mondom, hogy sok Kispesten a söntés. A talpon állva ivókat ugyanis nem kérdeztem

meg. De így is többségben vannak, akik kérés nélkül szídták nekem ezeket a vendéglátóipari csúfságokat. Ha Kispest 10—15 év előtti kocsmatérképére gondolok — rózsás a kép. Talán negyedannyi talponálló sincs, mint azelőtt, és van 7 kisvendéglő, meg 7 étterem. De még mindig 29 a söntések száma. A kispestiek is tudják, hogy ha nincs más választás, ki-ki állva is megissza a maga adagját; de főként a fiaikat féltik, akik hozzászoknak a söntésekben körülöttük zajló képhez, és felnőtségük ismerve hovatovább az lesz, hogy álltak-e már a bádognál. Tudom, hogy gondja és terve a vendéglátóipariaknak a talponálló kisvendéglőkké alakítása, és csak minél gyorsabb eredményeket kívánunk nekik. (A Lehel utcai »Bétértő«-t egyébként, amelyet a legtöbben szídtak — tanú vagyok rá — a múlt héten elkezdték bontani.)

Vidámabbra fordítva a szót, egy kizárólagosan kispesti esetet szeretnék elmondani. A kerületet járva, bementem egyik étterembe ebédelni. A nagy helyiségben a pincéren kívül csak én voltam jelen. Rendeltem. Készítelt. Ő eltűnt, de néhány percen belül körülbelül másfél osztályra való kamasz lepte el az asztalokat. Iskolások vagy iparitanulók. Az előbbi pincér és még egy összeszedte az ebédjegyeket és villámgyorsan kezdték a kiszolgálást. Rövidesen megérkezett az iskola másik fele, azok se maradtak éhen. Csak én... Háromnegyed óra múlva elmentem, és — bár másutt kellett ebéd után nézmem — nem voltam annyira éhes, hogy rá ne jöjjenek: jobban örülök, mintha a »fizető« nézik bennem.

Még egy apróság. A Vöröshadsereg úti csemege üzletben nézelődtem, mikor idősebb munkásember szólal meg mellettem. »Adjon egy doboz ajókaagyúrút«. A kiszolgáló — korát tekintve nem — kezdhetne a kereskedelmi munkát — értetlenül néz rá. Szóval némi magyarázkodás után kiderül, hogy a bácsi Ringlit kér. »Mit tudom én, mi a másik neve, a menyem a múlt héten vett először« — mormogja, mikor átveszi a blokkot.

Persze nemcsak új szavakat kell itt megtanulni. Az elkövetkező években nagyobb dolgokat is csinálnak Kispesten. A 600 szövetkezeti lakásról már volt szó. Jövőre 16 tantermes modern gimnázium építéséhez kezdenek. A wekerlei részen kádas-medencés fürdő épül. Tovább fejlesztik a kerület csatornázását és az utak rendezését, aszfaltozását.

Az igények sem topognak egy helyben, de munkával, gazdaságosabb termeléssel ebben az országban sok mindent meglehet valósítani. Kispesten is.

Salamon Magda